

Euroopa Liidu
Nõukogu

Brüssel, 21. juuni 2019
(OR. en)

10603/19

Institutsioonidevaheline
dokument:
2019/0137(NLE)

FISC 296
ECOFIN 667

ETTEPANEK

Saatja:	Euroopa Komisjoni peasekretär, allkirjastanud Jordi AYET PUIGARNAU, direktor
Kättesaamise kuupäev:	21. juuni 2019
Saaja:	Jeppe TRANHOLM-MIKKELSEN, Euroopa Liidu Nõukogu peasekretär
Komisjoni dok nr:	COM(2019) 283 final
Teema:	Ettepanek: NÕUKOGU RAKENDUSOTSUS, millega antakse Tšehhile luba kohaldada üldist pöördmaksustamise mehhanismi erandina direktiivi 2006/112/EÜ artiklist 193

Käesolevaga edastatakse delegatsioonidele dokument COM(2019) 283 final.

Lisatud: COM(2019) 283 final

Brüssel, 21.6.2019
COM(2019) 283 final

2019/0137 (NLE)

Ettepanek:

NÕUKOGU RAKENDUSOTSUS,

**millega antakse Tšehhile luba kohaldada üldist pöördmaksustamise mehhanismi
erandina direktiivi 2006/112/EÜ artiklist 193**

SELETUSKIRI

1. ETTEPANEKU TAUST

Nõukogu võttis 20. detsembril 2018. aastal vastu direktiivi (EL) 2018/2057¹ üldise pöördmaksustamise mehhanismi ajutise kohaldamise kohta 17 500 eurot ületavate tehingute korral, muutes sellega käibemaksudirektiivi².

Sellele järgnes käibemaksu tegevuskava³, milles komisjon andis teada kavatsustest kehtestada ettevõtetevahelisele liidusisesele piirülelele kaubandusele lõplik käibemaksusüsteem.⁴ Ent arvestades, et sellise lõpliku käibemaksusüsteemi kehtestamiseks kulub mitu aastat, palusid teatud liikmesriigid seniks kiireloomulisi erimeetmeid, et võidelda karussellpettuste⁵ vastu. Täpsemalt palusid nad võimalust rakendada ajutine üldine pöördmaksustamise mehhanism, mis pärast komisjoni sellesisulist ettepanekut⁶ viis direktiivi (EL) 2018/2057 (edaspidi „pöördmaksustamise direktiiv“) vastuvõtmiseni.

Nimetatud direktiivi kohaselt võivad teatavatele kriteeriumidele vastavad liikmesriigid taotleda luba kohaldada ajutist üldist pöördmaksustamise mehhanismi kuni 30. juunini 2022. 21. jaanuaril ja 22. märtsil 2019 komisjonini jõudnud kirjades taotles Tšehhi sellist luba ning esitas teavet kriteeriumide täitmise kohta.

Siinne ettepanek ei tohiks takistada käimasolevaid läbirääkimisi lõpliku käibemaksusüsteemi üle⁷.

• Ettepaneku põhjused ja eesmärgid

Üldise pöördmaksustamise mehhanismi kasutamise loa saamise kriteeriumid ja kord on sätestatud käibemaksudirektiivi uue artikli 199c lõigetes 1–4 (lisatud pöördmaksustamise direktiiviga). Tšehhi esitas sellega seoses eelkõige artikli 199c lõike 3 kohaselt järgmise teabe.

¹ Nõukogu 20. detsembri 2018. aasta direktiiv (EL) 2018/2057, millega muudetakse direktiivi 2006/112/EÜ (mis käsitleb ühist käibemaksusüsteemi) teatavat künnist ületava kaupade tarnimise ja teenuste osutamise suhtes ajutiselt kohaldatava üldise pöördmaksustamise mehhanismi osas (ELT L 329, 27.12.2018, lk 3–7).

² Nõukogu 28. novembri 2006. aasta direktiiv 2006/112/EÜ, mis käsitleb ühist käibemaksusüsteemi (ELT L 347, 11.12.2006, lk 1).

³ Komisjoni teatis Euroopa Parlamendile, nõukogule ning Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele käibemaksu tegevuskava kohta „Ühtse ELi käibemaksuala suunas – On aeg otsustada“ (COM(2016) 148 final, 7.4.2016).

⁴ Komisjon on vahepeal vastu võtnud vajalikud ettepanekud:
Ettepanek: nõukogu direktiiv, millega muudetakse direktiivi 2006/112/EÜ seoses käibemaksusüsteemi teatavate eeskirjade ühtlustamise ja lihtsustamisega ning võetakse kasutusele liikmesriikidevahelise kaubanduse maksustamise lõplik süsteem (COM(2017) 569 final, 4.10.2017).

Ettepanek: nõukogu direktiiv, millega muudetakse direktiivi 2006/112/EÜ seoses üksikasjalike tehniliste meetmete kehtestamisega liikmesriikidevahelise kaubanduse maksustamisel kohaldatava lõpliku käibemaksusüsteemi toimimiseks (COM(2018) 329 final, 25.5.2018).

⁵ Karussellpettuse (vahel ka varifirmapettus) tekkepõhjus on eelkõige praegune ühendusesiseste tarnete suhtes kohaldatav maksuvabastus, mille tõttu on võimalik osta kaupu käibemaksuvabalt. Mitmed kauplejad panevad seetõttu toime maksupettuse, jättes oma klientidelt saadud käibemaksu maksuhaldurile maksmata. Ent klientidel säilib kehtiva arve alusel õigus maksu mahaarvamiseks. Nii võib samu kaupu ühenduses tarnida mitu korda ja ostja saab müüjalt maksuhaldurile maksmata jäänud summa mahaarvamiseks kasu. Sarnane karussellpettus võib esineda ka teenuste osutamisel.

⁶ COM(2016) 811 final, 21.12.2016.

⁷ COM(2018) 329 final, 25.5.2018.

1. Üksikasjalik asjaomaste kriteeriumide täitmise põhjendus (käibemaksudirektiivi artikli 199c lõike 3 punkt a ja lõige 1)

1.1. Käibemaksu alalaekumine, mis on 23. augusti 2016. aasta käibemaksulõhe lõpparuande kohaselt vähemalt viis protsendipunkti suurem kui ühenduse 2014. aasta keskmine käibemaksulõhe.

Tšehhi käibemaksulõhe oli komisjoni 23. augustil 2016 avaldatud käibemaksulõhe lõpparuande⁸ kohaselt 2014. aastal 16,14 % kogu käibemaksukohustusest. Samuti on aruandes kirjas, et Euroopa Liidu (EL) keskmine käibemaksu alalaekumine oli 10,4 %. Niisiis ületab Tšehhi käibemaksulõhe ELi keskmist rohkem kui viie protsendipunkti võrra.

1.2. Pöördmaksustamise direktiivi kohta esitatud seadusandlikule ettepanekule lisatud mõjuhindangu kohaselt on karussellpettuste osakaal käibemaksu alalaekumiste summast üle 25 %.

Mõjuhindangu⁹ kohaselt on Tšehhis 28 % käibemaksu alalaekumisest tingitud karussellpettustest. Niisiis on kriteerium täidetud.

1.3. On tehtud kindlaks, et muud kontrollimeetmed ega käibemaksualane halduskoostöö ei ole karussellpettustega võitlemiseks piisavad.

Tšehhi esitatud teabe kohaselt on liikmesriik võtnud käibemaksupettuste vastu mitmeid konkreetseid kontrollimeetmeid. Järgmisena on esitatud nende ülevaade koos Tšehhi hinnanguga nende toimimise ja mõju kohta. Seejärel on esitatud Tšehhi hinnang käibemaksualase halduskoostöö kohta teiste liikmesriikidega.

1.3.1. Sektoripõhise pöördmaksustamismehhanismi kohaldamine

Käibemaksudirektiivi artiklite 199 ja 199a alusel laiendas Tšehhi pöördmaksustamist mitmele sektorile: ehitustööd, ehitustöötajad; kinnisvara, kus müüja on valinud maksustamise; jäätmed ja jäägid, tagatiseks määratud ja tagatise täitmise korral tarnitud kaubad; kaubad, millel on halduri omandireservatsioon ja mida tarnitakse halduri selle õiguse kasutamise raames; kinnisvara, mis kuulub kohtuotsuse alusel määratud võlgnikule ja tarnitakse sundmüügi käigus; kasvuhoonegaasikvoodid, mobiiltelefonid, kiipidega seadmed, gaas ja elekter ning taastuvenergia sertifikaadid, teatavad telekommunikatsiooniteenused, mängukonsoolid, sülearvutid, teraviljad ja teatavad põllukultuurid, teatavad metallid (sh väärismetallid).

Tšehhi hinnangul on need meetmed olnud väga tulemuslikud, aga ei ole takistanud pettuste üleminekut teistesse sektoritesse, näiteks mobiiltelefonide sektorist teistesse elektroonikasektoritesse ja kullalt teistele metallidele (hõbe, plaatina).

1.3.2. Solidaarvastutus

Tšehhi on käibemaksudirektiivi artikli 205 alusel mitmel juhul kehtestanud maksukohustuslastele solidaarvastutuse nende vahel liikuvate kaupade käibemaksu eest. Nii kohaldatakse solidaarvastutust mineraalõlide ja teiste aktsiisiga maksustatavate toodete teatavate tarnete puhul.

⁸ Sotsiaal- ja majandusuuringute keskus (CASE), Study and reports on the VAT gap in the EU-28 Member States: 2016 Final Report ([TAXUD/2015/CC/131](#)), 2016, lk 19.

⁹ SWD(2016) 457 final, 21.12.2016, lk 39.

Peale selle on pandud käibemaksu maksmise solidaarvastutus ka teiste kaupade või teenuste tarneid saanud klientidele, kui on selgunud, et nad ei ole tegutsenud heas usus (eriti siis, kui nn teadmiskriteerium on täidetud ehk kui klient teadis või oleks pidanud teadma, et tarnija jätab käibemaksu maksuhaldurile sihilikult maksmata). Peale selle on mitu konkreetset olukorda, mil kohaldatakse süstemaatiliselt kliendi solidaarvastutust (nt kui hind on tavapärasest turuhinnast selgelt erinev, aga sel pole mingit nähtavat põhjust, kui kasutatakse virtuaalraha või tarnija ei ole usaldusväärne maksukohustuslane, vt lähemalt punktist 1.3.4).

Tšehhi hinnangul on sel meetmel ennetav iseloom, aga seda on tarneahelas keerulistes olukordades raske kohaldada, eriti siis, kui varifirma klient on varatu ettevõtte. Peale selle on teadmiskriteerium tekitanud maksuhaldurile märkimisväärseid probleeme, sest riigi kohtutes on otsustatud, et maksuhaldur on see, kes peab tõendama, et klient teadis või oleks pidanud teadma, et tarnija käibemaksu maksmata jätab.

1.3.3. Jagatud maksmise mehhanism

Tšehhi on kehtestanud vabatahtliku jagatud maksmise mehhanismi. Selle süsteemi kohaselt maksab klient käibemaksu otse maksuhaldurile, mitte tarnijale. See kaotab kliendi käibemaksukohustuse kogu käibemaksu suhtes tehingute pealt, mille puhul on klient punktis 1.3.2 nimetatud tingimuste kohaselt solidaarselt vastutav.

Tšehhi sõnul on meede tulemuslik, aga selle nõrk külg on vabatahtlikkus. Jagatud maksmise kohustuslikuks tegemine oleks Tšehhi arvates nii halduslikult kui ka rahaliselt liiga koormav, sest sellega kaasneks rohkem maksete haldamist, mis nõuab personali ja suurendab IT-kulusid ning seda nii kauplejate kui ka maksuhalduri jaoks. Peale selle, kui klient jagatud maksmise mehhanismi ei kasuta, ei saa eeldada, et teadmiskriteerium on täidetud. Riigi kohtutes on otsustatud, et ka sellisel juhul peab maksuhaldur tõendama, et klient teadis või oleks pidanud teadma, et osaleb pettuses. Pealegi saab solidaarvastutuse korral käibemaksu maksmist nõuda vaid kliendilt, kes jagatud maksmise mehhanismi kasutanud ei ole, ja juhul, kui tarnijalt ei ole seda summat õnnestunud kätte saada; seetõttu saab tegelik käibemaksu väljanõudmine toimuda alles mõne aja möödudes.

1.3.4. Ebausaldusväärsete (registreeritud) maksukohustuslaste tuvastamine

Kui on toime pandud maksukohustuste oluline rikkumine, võib maksuhaldur nimetada maksukohustuslase ebausaldusväärseks, võttes aluseks teatavad kriteeriumid: käibemaksuvõlgnevus vähemalt kolme järjestikuse kalendrikuu eest on kokku vähemalt 500 000 Tšehhi krooni, maksukohustuse rikkumine, mistõttu on maksuhaldur makse korrigeerinud kuuest järjestikusest maksustamisperioodist vähemalt kahel, maksuhaldur on maksurikkumiste tõttu keeldunud sisendkäibemaksu mahaarvamisest vähemalt 500 000 Tšehhi krooni ulatuses, maksukohustuslane ei ole maksuhalduri päringutele vastanud, on jätnud viimase 12 kalendrikuu jooksul vähemalt kahel korral käibedeklaratsiooni esitamata või esitanud käibemaksu registreerimisega seoses valetavet või jätnud osa teabest esitamata või on maksuhaldur teinud kindlaks, et tasumisele kuuluvat käibemaksu on vähemalt 500 000 Tšehhi krooni ulatuses deklareerimata jäetud. Teave ebausaldusväärsete maksukohustuslaste kohta avaldatakse maksuhalduri veebisaidil ja ette on nähtud ka vaidlustamisvõimalus.

Tšehhi sõnul on sel meetmel ennetav mõju, aga selleks peab maksuhaldur tegema ametliku otsuse, enne mida võivad petturid juba pettusi toime panna. Peale selle ei ole meede eriti tulemuslik piiriülestes olukordades, sest Tšehhis ebausaldusväärne maksukohustuslane saab

oma (kehtivat) käibemaksukohustuslase numbrit ühendusesisestes petuskeemides ikkagi kasutada.

1.3.5. Ebausaldusväärsete registreerimata isikute tuvastamine

Nagu eelmisegi puhul, on meetme eesmärk tuvastada ebausaldusväärseid isikuid. Ent sellel juhul uuritakse (veel) registreerimata isikuid, kes on juba rikkunud teatavaid käibemaksukohustusi. Ebausaldusväärsete isikute nimekiri avaldatakse maksuhalduri veebisaidil.

Kui selline ebausaldusväärne isik saab käibemaksukohustuslase numbrit, liigitatakse ta punktis 1.3.4 kirjeldatud meetmega seoses kohe ebausaldusväärseks maksukohustuslaseks. Peale selle säilib ebausaldusväärse isiku staatus ka pärast maksukohustuslase numbrist loobumist. Sellise staatuse vaidlustamise kord on samasugune nagu ebausaldusväärsetel maksukohustuslastelgi.

Tšehhi sõnul on meede ennetava mõjuga ning tagab ebausaldusväärse staatuse säilimise käibemaksukohustuseta isikust maksukohustuslaseks saamisel ja vastupidi. Ent sarnaselt punktis 1.3.4 mainitud probleemidele, saavad petturid meetmest enne registreerumist ja piiriülestes olukordades edukalt mööda hiilida.

1.3.6. Täiendav käibemaksuaruandlus

Maksukohustuslastelt iga kalendrikuu kohta saadud täiendavast käibemaksuaruandlusest pärinevatele andmetele tehakse maksupettuste avastamise eesmärgil ristkontrolli. See on aidanud maksuhalduril parandada kontrollitavate maksukohustuslaste väljavalimist.

See on küll kiirem petturite avastamise viis, aga Tšehhi arvates on meetod maksuhalduri üldist kontrollivõimet arvestades saavutanud oma piirid.

1.3.7. Arestimine

Konkreetsel juhtudel saab maksuhaldur käibemaksu maksmise tagamiseks välja anda ka arestimiskorralduse.

Tšehhi sõnul on meede väga tulemuslik, aga kuna seda saab kohaldada vaid konkreetsel juhtudel, ei anna see ühisele käibemaksusüsteemile üldisemat kaitset.

1.3.8. Käibemaksukohustuslase automaatne registrist kustutamine

Selle meetme kohaselt tühistatakse käibemaksukohustuslase number käibemaksukohustuste olulise rikkumise korral. Meedet kohaldatakse käibemaksugruppide suhtes ja maksukohustuslaste suhtes, kelle käive ei ületanud eelmise 12 kalendrikuu jooksul 1 miljonit Tšehhi krooni.

Tšehhi iseloomustab seda meedet väga tulemuslikuna nii riigisiseste kui ka piiriüleste tarnete puhul. Ent kuna seda saab kohaldada vaid pärast rikkumist, ei saa sellega pettuste ohtu täielikult kaotada.

1.3.9. Mahaarvamise (või ühendusesiseste tarnete korral vabastuse) keelamine teadmiskriteeriumi alusel

Meedet kohaldatakse mahaarvamise või maksuvabastuse keelamiseks, kui (esimesel juhul) omandaja või (teisel juhul) tarnija teadis või oleks pidanud teadma, et ta osaleb käibemaksust petturliku kõrvalehoidmisega seotud tehingus (teadmiskriteerium). Sellega järgitakse Euroopa Liidu Kohtu otsust Kitteli kohtuasjas¹⁰. Tšehhi maksuhaldur saadab ettevõtetele teavituskirju, kus annab teada, et nad võivad olla petuskeemi osalised. Need on koostatud kas konkreetset saajat silmas pidades (neis võidakse aga ei pruugita mainida konkreetset kahtlustatavat äripartnerit) või kõigile (teavitatakse üldsust konkreetsest pettuseohuga seotud olukorrast kas Tšehhis või Euroopa Liidus).

Ent Tšehhi sõnul on maksuhalduril organiseeritud pettuste korral raske realselt tõendada, et ettevõtte oli või oleks pidanud olema pettuses osalemisest teadlik.

1.3.10. Käibemaksukohustuslase numbriga taotlejate taustakontroll

Tehakse süstemaatiline registreerimiseelne kontroll, et leida muu hulgas ka varifirmasid (nt kohapealse kontrolli käigus selgitatakse välja, et mingit reaalset majandustegevust ei toimu ega kavandatagi, ning keeldutakse ettevõtte registreerimisest).

Tšehhi arvates hoiab meede väga hästi ära petturite pääsu käibemaksusüsteemi (ja ühendusesiseste pettuste sooritamise), aga leiab, et Euroopa Liidu Kohtu Ablessio kohtuasjas¹¹ esitatud kriteeriumide alusel on keeruline objektiivselt tõendada usaldusväärsete tõendite olemasolu selle kohta, et käibemaksukohustuslasena registreerimise numbrit võidakse kasutada pettuseks.

1.3.11. Käibemaksualane halduskoostöö (nõukogu määrus (EL) nr 904/2010)¹²

Tšehhi sõnul pööratakse palju tähelepanu koostööle ja teabevahetusele teiste liikmesriikidega. Määruses (EL) nr 904/2010 ettenähtud koostööle lisaks on sõlmitud koostöölepingud Slovakkia ja Poolaga ning Saksamaaga on see ettevalmistamisel.

Samuti osaleb Tšehhi regulaarselt nn üheaegsetes mitmepoolsetes kontrollides koos teiste liikmesriikidega. Peale selle osaleb Tšehhi kõigis Eurofisci võrgustiku tegemistes (varifirmadega seotud ühendusesisene pettus, transpordivahendid, tolliprotseduurid, vaatlusrühm, e-kaubandus ja tehinguvõrgustiku analüüs). Eurofisci andmeid kasutatakse palju kahtlaste tehingute avastamiseks.

Käibemaksualane halduskoostöö on Tšehhi arvates kahtlemata tähtis, aga ei hoia pettusi täielikult ära. Pealegi ei ole sellest vaid riigisiseste pettuste avastamiseks kasu.

1.3.12. Järeldus

Tšehhi üldine järeldus eelkirjeldatud meetmete kohta on, et need on pettuste vähendamisele küll märgatavalt kaasa aidanud, aga ei suuda varifirmadega seotud pettusi praeguses käibemaksusüsteemis täielikult kaotada.

Kuna (karussell)pettuste vastu võitlemiseks on tehtud märkimisväärseid reaalseid jõupingutusi, mis aga ei ole olnud täielikult edukad, võib käibemaksudirektiivi artikli 199c lõike 1 punktis c sätestatud tingimust pidada täidetuks.

¹⁰ 6. juuli 2006. aasta kohtuotsus kohtuasjas C-439/04 (Kittel), EU:C:2006:446.

¹¹ 14. märtsi 2013. aasta kohtuotsus kohtuasjas C-527/11 (Ablessio), EU:C:2013:168.

¹² Nõukogu 7. oktoobri 2010. aasta määrus (EL) nr 904/2010 halduskoostöö ning maksupettuste vastase võitluse kohta käibemaksu valdkonnas (uuesti sõnastatud) (ELT L 268, 12.10.2010, lk 1).

1.4. Maksukohustuse täitmisest saadav hinnanguline kasu ja maksusumma on üldisest eeldatavast ettevõtete ja maksuhalduri lisakoormusest vähemalt 25 % võrra suurem.

Tšehhi ametivõimude sõnul ei ole vähemalt maksuhalduril üldise pöördmaksustamise mehhanismi kasutussevõtuks vaja töötajate arvu suurendada, neid on vaja vaid ümber paigutada. Tšehhi maksuhalduri organisatsiooni kohandamisele (sh koolitusele ja IT-süsteemide muutmisele) kuluks hinnanguliselt 4 miljonit Tšehhi krooni.

Maksukohustuslaste jaoks tähendab pöördmaksustamise kehtestamine ühekordseid kulusid IT-süsteemide muutmisele. Hinnangute kohaselt tuleks pöördmaksustamist kohaldada kokku 97 000 maksukohustuslasele. Üle 60 % neist on juba sektoripõhise pöördmaksustamisega kokku puutunud. Nende IT- ja arvesüsteemid on pöördmaksustamise jaoks valmis ning vajavad vaid osalisi muudatusi. Ülejäänud 37 500 maksukohustuslast peavad ostma kas uued IT-süsteemid või laiendama olemasolevaid, aga suurimatele maksu- ja raamatupidamistarkvara pakkujatele esitatud päringute vastuste alusel näib, et sellised muudatused kuuluvad regulaarsete värskenduste hulka ja nende eest lisatasu ei nõuta.

Muud kulud on seotud töötajate koolitamisega, aga need kaasnevad igasuguse seadusemuudatusega. Kuna pöördmaksustamine ei ole midagi täiesti uut, ei tohiks sellised kulud märkimisväärsed olla.

Muud kulud maksukohustuslaste jaoks on tingitud vajadusest jälgida iga tehingu puhul, kas see on 17 500 eurot või enam, sest sellest alates rakendub pöördmaksustamine. Kuna seda tehakse enamikul juhul raamatupidamistarkvara abil, ei ole kulud kuigi suured. Peale selle on pöördmaksustamise korral tehingute summade alusel eristamine palju lihtsam kui sektoripõhise kohaldamise korral.

Lisaks peavad kaupade ja teenuste müüjad mõnel juhul kontrollima, kas klient on maksukohustuslane ning kas seega kohaldatakse pöördmaksustamist. Sel juhul saab aga kasutada maksuhalduri peetavat maksukohustuslaste registrit, millega maksukohustuslane saab oma tarkvara abil ühenduse luua.

Peale selle selgitas Tšehhi, et kui 2016. aastal kehtestati täiendava käibemaksuaruandluse nõue, hinnati väikeettevõtete kuludeks 370 eurot ja teistel 740–3 000 eurot, mis teeb kõigi ettevõtete peale kokku 6 miljardit Tšehhi krooni. Tšehhi ametivõimude hinnangul kaasneksid pöördmaksustamise rakendamisega maksukohustuslaste jaoks kogukulud, mis oleks vaid 10 % sellest ehk 0,6 miljardit Tšehhi krooni.

Süsteemi kasust rääkides viidatakse sektoripõhise pöördmaksustamisega saadud kogemustele: selle tulemusena vähenes pettuste summa 98 % ja arv 89 %. Selle alusel eeldatakse, et igal aastal jääb pettuseid vähemaks 5 miljardi Tšehhi krooni võrra. Kahe aasta jooksul oleks seega kasu 10 miljardit Tšehhi krooni. Ja nagu eespool mainitud, oleks maksuhalduri kulud ainult 0,004 miljardit ja maksukohustuslastel 0,6 miljardit Tšehhi krooni. Niisiis moodustaksid kulud saadavast kasust hinnanguliselt vaid 6,04 %.

Kuna hinnanguline kasu (10 miljardit Tšehhi krooni) on kogukuludest (0,604 miljardit Tšehhi krooni) väga palju (üle 25 %) suurem, võib seda tingimust pidada täidetuks.

1.5. Ettevõtetele ja maksuhalduritele pöördmaksustamise kasutuselevõtu tulemusena tekkivad kulud ei ole muude kontrollimeetmete kohaldamisega kaasnevatest kuludest suuremad.

Eeltoodud arvutuste kohaselt on näha, et eeldatavad kulud nii ettevõtete kui ka maksuhalduri jaoks ei ole suured, kuigi Tšehhi mõonab, et täpne võrdluis teiste kontrollimeetmetega on keeruline.

Tšehhi ei kavatse pärast pöördmaksustamise kehtestamist maksualaste kontrollimeetmete üldist korraldust muuta. Seetõttu ei teki maksuhalduri ega kontrollitavate ettevõtete jaoks eelmainitule lisaks mingeid muid kulusid.

Niisiis võib seda tingimust pidada täidetuks.

2. Üldise pöördmaksustamise kohaldamise kavandatav alguskuupäev ja kohaldamisperiood (käibemaksudirektiivi artikli 199c lõike 3 punkt b)

Tšehhi soovib saada luba alustada üldist pöördmaksustamist 1. jaanuaril 2020 ja rakendada seda 30. juunini 2022.

3. Maksukohustuslaste teavitamine (käibemaksudirektiivi artikli 199c lõike 3 punkt c)

Maksukohustuslasi teavitatakse pöördmaksustamise kehtestamisest ja kohaldamise alguskuupäevast elektrooniliselt. Peale selle võetakse ühendust ja peetakse arutelusid ka ettevõtjate ühenduste ja maksunõustajatega. Tutvustavat teavet edastatakse ka meedia kaudu (nt teabelehed ja maksuhalduri veebileht).

4. Üksikasjalik kaasnevate meetmete kirjeldus (käibemaksudirektiivi artikli 199c lõike 3 punkt d ja lõige 2)

Selle sätte kohaselt tuleb pöördmaksustamise tõhusa kohaldamise ja järelevalve eesmärgil kehtestada sobivad tulemuslikud elektroonilise aruandluse kohustused kõigile maksukohustuslastele, täpsemalt neile, kes müüvad või ostavad kaupu või teenuseid, mille suhtes pöördmaksustamist kohaldatakse.

Tšehhi arvates piisab pöördmaksustamise korrektse toimimise tagamiseks olemasolevatest kontrollimehhanismidest ja rohkem kontrollimeetmeid vaja ei ole. Need juba hõlmavad punktis 1.3.6 nimetatud täiendavat käibemaksuaruandlust. Täpsemalt kasutatakse sellisest kogu riigis kehtivast aruandlusest saadavaid andmeid kahtlaste tarneahelate avastamise analüüsis. Sellise aruandlussüsteemi kohaselt tuleb käibedeklaratsioonile lisaks esitada ka käibemaksuaruanne, mille saab esitada elektrooniliselt, ning pöördmaksustamise alla kuuluvatest kaupadest ja teenustest tuleb aru anda samamoodi nagu praegu riigisisest pöördmaksustatavate kaupade ja teenuste puhul (lisandub vaid pöördmaksustamise kood).

- **Kooskõla poliitikavaldkonnas praegu kehtivate õigusnormidega**

Loa kohaldamisala ja -aeg on piiratud ning see ei mõjuta lõpliku ühendusesisese ettevõtetevahelise piiriülese kaubanduse käibemaksusüsteemi väljaarendamist.

2. ÕIGUSLIK ALUS, SUBSIDIAARSUS JA PROPORTSIONAALSUS

- **Õiguslik alus**

Käibemaksudirektiivi artikkel 199c.

- **Subsidiaarsus (jagatud pädevuse korral)**

Ettepaneku aluseks olevat käibemaksudirektiivi sätet arvestades subsidiaarsuse põhimõtet ei kohaldata.

- **Proportsionaalsus**

Otsus käsitleb liikmesriigile tema enda taotlusel antud luba ja sellega ei määrata mingeid kohustusi.

Kohaldamisala ja -aja piiratust arvestades on erimeede eesmärgiga võrreldes proportsionaalne ehk vähendab karussellpettusi seni, kuni käivad lõpliku käibemaksusüsteemi läbirääkimised.

- **Vahendi valik**

Kavandatav õigusakt: nõukogu rakendusotsus.

Käibemaksudirektiivi artikli 199c kohaselt saab pöördmaksustamist kohaldada vaid siis, kui nõukogu on komisjoni ettepaneku alusel andnud selleks ühehäälselt loa. Nõukogu rakendusotsus on kõige sobivam õigusakt, sest selle saab adresseerida konkreetsele liikmesriigile.

3. JÄRELHINDAMISE, SIDUSRÜHMADEGA KONSULTEERIMISE JA MÕJU HINDAMISE TULEMUSED

- **Konsulteerimine sidusrühmadega**

Käesolev ettepanek põhineb Tšehhi esitatud taotlusel ja käsitleb ainult seda liikmesriiki.

- **Ekspertarvamuste kogumine ja kasutamine**

Välisekspertide arvamusi ei olnud vaja kasutada.

- **Mõju hindamine**

Kui käibemaksudirektiivi lisati artikkel 199c, millel siinne luba põhineb, koostati 28. novembriks 2016 mõjuhinnang, milles õiguskontrollikomitee kiitis lisamise heaks ja esitas mõned soovitusel¹³.

4. MÕJU EELARVELE

Ettepanekul ei ole Euroopa Liidu eelarvele negatiivset mõju.

5. MUU TEAVE

Ettepanek on ajalise piiranguga.

¹³ Vt http://ec.europa.eu/smart-regulation/impact/ia_carried_out/cia_2016_en.htm.

Ettepanek:

NÕUKOGU RAKENDUSOTSUS,

millega antakse Tšehhile luba kohaldada üldist pöördmaksustamise mehhanismi erandina direktiivi 2006/112/EÜ artiklist 193

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut,

võttes arvesse nõukogu 28. novembri 2006. aasta direktiivi 2006/112/EÜ, mis käsitleb ühist käibemaksusüsteemi¹, eriti selle artikli 199c lõiget 4,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut

ning arvestades järgmist:

- (1) Direktiivi 2006/112/EÜ artikliga 199c lubatakse liikmesriikidel erandina artiklist 193 ja teatavatel rangetel tingimustel hakata riigisisese kaupade tarnimise ja teenuste osutamise suhtes kohaldama üldise pöördmaksustamise mehhanismi (edaspidi „pöördmaksustamine“), mille kohaselt peab käibemaksu tasuma maksukohustuslane, kellele kõigi tarnitavate kaupade ja osutatavate teenuste maksumus ületab 17 500 eurot tehingu kohta.
- (2) 21. jaanuaril ja 22. märtsil 2019 komisjonini jõudnud kirjades taotles Tšehhi pöördmaksustamise luba.
- (3) Tšehhi käibemaksulõhe oli komisjoni 23. augustil 2016 avaldatud käibemaksulõhe lõpparuande² meetodika ja arvandmete kohaselt 2014. aastal 16,14 % kogu käibemaksukohustusest. Niisiis ületas Tšehhi käibemaksulõhe ELi keskmist (10,4 %) rohkem kui viie protsendipunkti võrra.
- (4) Karussellpettuste osakaal kogu käibemaksu alalaekumise summast Tšehhis oli üle 25 % (allikas: mõjuhinnang³, mis oli kaasas ettepanekuga võtta vastu nõukogu direktiiv (EL) 2018/2057⁴, millega kehtestati pöördmaksustamine).

¹ ELT L 347, 11.12.2006, lk 1.

² Sotsiaal- ja majandusuuringute keskus (CASE), Study and reports on the VAT gap in the EU-28 Member States: 2016 Final Report ([TAXUD/2015/CC/131](#)), 2016, lk 19.

³ SWD(2016) 457 final, 21.12.2016, lk 39.

⁴ Nõukogu 20. detsembri 2018. aasta direktiiv (EL) 2018/2057, millega muudetakse direktiivi 2006/112/EÜ (mis käsitleb ühist käibemaksusüsteemi) teatavat künnist ületava kaupade tarnimise ja teenuste osutamise suhtes ajutiselt kohaldatava üldise pöördmaksustamise mehhanismi osas (ELT L 329, 27.12.2018, lk 3).

- (5) Tšehhi esitas komisjonile andmed, millest on näha, et kuigi riik kohaldas tulemuslikult mitut kontrollimeedet, ei olnud need karussellpettustega võitlemiseks piisavad. Ka käibemaksualane halduskoostöö ei olnud selleks piisav.
- (6) Tšehhi esitatud andmetest on näha, et pöördmaksustamise hinnanguline kasu oleks 10 miljardit Tšehhi krooni. Samuti näitas Tšehhi, et eeldatav lisakoormus ettevõtetele ja maksuhaldurile on 0,604 miljardit Tšehhi krooni. Seega on hinnanguline kasu eeldatavast lisakoormusest üle 25 % suurem.
- (7) Kuna Tšehhi arvates ei ole pöördmaksustamisest tingitud lisakoorem märkimisväärne, ei ole ettevõtetele ja maksuhaldurile tekkivad kulud suuremad kui muude kontrollimeetmete kohaldamise korral.
- (8) Tšehhi soovib saada luba kohaldada pöördmaksustamist 1. jaanuarist 2020 kuni 30. juunini 2022.
- (9) Tšehhi on komisjonile kinnitanud, et maksukohustuslasi teavitatakse pöördmaksustamise kehtestamisest e-kirja teel, avalikel loengutel, ettevõtjate ühendustega peetavatel aruteludel, maksuhalduri veebisaidil ja trükitud või elektroonilistel teabematerjalidel.
- (10) Tšehhi on esitanud komisjonile olemasolevate käibemaksu kontrolli mehhanismide põhjaliku kirjelduse ja kinnitanud, et pöördmaksustamise tulemuslikuks toimimiseks ja järelevalveks piisab olemasolevatest meetmetest, lisada tuleb ainult pöördmaksustamise kood.
- (11) Selle teabe alusel, mille komisjon on Tšehhilt saanud, võib öelda, et riik vastab direktiivi 2006/112/EÜ artikli 199c lõikes 1 sätestatud tingimustele ja Tšehhi esitatud taotlus on kooskõlas sama artikli lõike 3 nõuetega. Seega võib Tšehhile anda loa kohaldada soovitud ajavahemikul üldist pöördmaksustamist.
- (12) Erand ei mõjuta käibemaksust tulenevaid liidu omavahendeid,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

Artikkel 1

Kooskõlas direktiivi 2006/112/EÜ artikliga 199c võib Tšehhi kohaldada üldist pöördmaksustamise mehhanismi ajavahemikul 1.1.2020–30.6.2022.

Artikkel 2

Otsus on adresseeritud Tšehhile.

Brüssel,

*Nõukogu nimel
eesistuja*